

تلاشی در مسیر معرفت

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی

دفترچه شماره ۴

آزمون شماره ۴

جمعه ۱۴۰۱/۰۵/۲۸

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
۲۰۰	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۹۰

عنوانی مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی ۲ / فارسی ۳	۲۰	۱	۲۰	۱۵ دقیقه
۲	زبان عربی ۲ / زبان عربی ۳	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵ دقیقه
۳	دین و زندگی ۲ / دین و زندگی ۳	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۲ / زبان انگلیسی ۳	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۲	۱۰	۸۱	۹۰	۳۰ دقیقه
	ریاضی و آمار ۳	۱۰	۹۱	۱۰۰	
	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۶	اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۲۵ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۳	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
۸	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۵ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۳	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۹	فلسفه ۱	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۲۵ دقیقه
	منطق	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۱۰	روان‌شناسی	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰ دقیقه
۱۱	عربی و زبان قرآن (۲)	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۵ دقیقه
	عربی و زبان قرآن (۳)	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	

فارسی**۱** معنی درست واژه‌ها: رشحه: قطره، چگه / بیعت: پیمان، عهد،

پیمان بستن برای فرمانبرداری و اطاعت از کسی / محوطه: پنهان، میدانگاه، صحن / کوان: طرف، جهت، کنار / فرض: واجب گردانیدن، آن چه انجام آن بر عهده کسی نهاده شده باشد، لازم، ضروری

۲ املای درست واژه: خوار: ذلیل (خار: تیغ)

ترکیب‌های وصفی ایيات سؤال: این بزم / گفتار صواب / اینجا / یک قبح / قبح لبریز / چه غم / عمر گذران / اینجا [۸ ترکیب]

۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گوارا (بن مضارع +)

(۲) روان (بن مضارع + ان)

(۴) سینه‌سوز (اسم + بن مضارع)

۴ بررسی آرایه‌ها:

استعاره از نوع تشخیص (بیت «ه»): گریه ما به سیل درس روانی می‌دهد. اشک ما، شوریختی را به دریا آموزش می‌دهد.

حسن تعییل (بیت «د»): دلیل خمیده شدن قامت عاشقان جستجوی آبویشان در کوی معشوق است.

اغراق (بیت «الف»): ادعا نازکی میان (کمر) معشوق

ایهام (بیت «ب»): غریب: ۱- شگفت‌آور - ۲- ناشنا

جناس (بیت «ج»): جدا، خدا

۵ بررسی آرایه‌ها در گزینه (۲):

ایهام تناسب: هزار (اول): ۱- عدد هزار (معنی درست) ۲- بلبل (معنی نادرست / تناسب با «بلبل، غنچه»)

ایهام: هزار (دوم): ۱- عدد هزار - ۲- بلبل

جناس تمام: هزار (در مصراح اول به معنی عدد هزار) و هزار (در مصراح دوم به معنی بلبل)

کنایه: پرده برانداختن کنایه از آشکار کردن (این‌جا: شفقت)

استعاره: این‌که بلبل، مست باشد، فغان کند و غنچه پرده از رخ براندازد، تشخیص و استعاره است.

جناس ناقص: است و مست

۶ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): فراری بودن و

دشمنی با طلان با حقیقت

۷ مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نکوهش سیاهبینی و دعوت به مثبت‌اندیشی

(۲) دعوت معشوق به صلح

(۳) نکوهش خودبینی

۸ مفهوم گزینه (۳): از ماست که بر ماست / مكافات عمل

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: ضرورت تسلیم بودن در برابر تقدير / تقديرگرایی

۹ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): توأم بودن عشق با درد / استقبال عاشق از بلایا و مصائب عشق**۱۰** مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) جبر عشق / رهایی از عشق ممکن نیست

(۲) ضعیف دانستن عقل / تقابل عشق با عقل

(۴) دشواری تحمل سختی‌های عشق

۱۱ مفهوم گزینه (۳): تلخی پایان

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: در عشق توقف و تعطیلی وجود ندارد. بی‌توجهی عاشقان به امور اعتباری و قراردادهای زمانی

۱۱ معنی درست واژه‌ها: موسیم: فصل، هنگام، زمان /

مت: سپاس، شُکر، نیکویی / قدم: آمدن، قدم‌نهادن، فرارسیدن /

سزا: سزاوار، شایسته، لایق

۱۲ املای درست واژه: ثنا: ستایش (سنا: روشنایی)**۱۳** «رفیقان» جمله نداییست و فعلی از قبیل «با شما سخن

می‌گوییم»، «بنگرید»، «عنایت کنید» و مانند این‌ها از پایان آن حذف شده.

«مدیدی» هم، جمله‌ایست که فعل «کنید» یا «رسانید» از آن حذف شده

است. از ابتدای مصراح دوم هم، به تعییری فعلی مانند «بیاید» حذف شده، اگر

«تا» را از نوع تشویق و تغییر معنی کنیم؛ و به تعییر دیگر، «تا» حرف ربط

است به معنی «که» و مصراح دوم حذف فعل ندارد. به هر حال در بیت

دستِ کم، دو بار حذف فعل اتفاق افتاده است.

۱۴ ضمیر متصل «م» در گزینه (۳) نقش «مفهولی» دارد و در

سایر گزینه‌ها نقش «مضاف‌الیه».

۱۵ ایهام: هو: ۱- هوس - ۲- گاز تنفسی

تشییه: خود به حباب

کنایه: خانه‌خراب کنایه از شکست خورده، زیان دیده و بی‌بهره

۱۶ ۱ ایهام تناسب (بیت «ج»): کام: ۱- آرزو (معنی موجود در بیت)

۲- دهان (معنی نامتناسب با بیت، متناسب با چشم)

تضاد (بیت «د»): انجام ≠ آغاز

کنایه (بیت «الف»): گردن کشی به طور کلی کنایه از نافرمانی؛ در اینجا کنایه از

ناز کردن / سرافراز بودن کنایه از بلندمرتبگی و مفترخ بودن

پارادوکس (بیت «ب»): این‌که از یک پدیده «بی صدا»، آواز به گوش برسد.

استعاره (بیت «ه»): خون گریه کردن در و دیوار، تشخیص و استعاره است.

در و دیوار روزگار: اضافه استعاری

۱۷ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): بخشایندگی و

روزی‌رسانی خداوند / عدم قطع روزی با وجود ناسیپاسی بندگان

۱۸ مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) گله از جور و جفای همراهان

(۲) عجز انسان از تغییر سرنوشت / تقديرگرایي

(۴) در بس هر سختی و دشواری، آسانی است. / توصیه به اميدواری

۱۸ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): اميد به بخشایش

خداؤند

۱۹ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): بی‌خبری عاشقانه**۲۰** مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) جبر سرنوشت / تقديرگرایي

(۲) غم فراق، بی‌قراری عاشق و اميد به وصل

(۴) نکوهش بخل

۱۹ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): بی‌خبری عاشقانه

۲۱ مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ظاهر نمی‌تواند به طور کامل نشان‌دهنده باطن باشد.

(۲) تنها عاشق حال عاشق را درک می‌کند.

(۳) زندگی حقیقی تنها در وصال معشوق امکان‌پذیر است.

۲۰ مفهوم بیت‌های گزینه (۲): ب) گله از بی‌وفایی معشوق /

(و) نایابداری قدرت دنیوی

۲۰ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): توکل

٤٢ خداوند در آیه «و ما مُحَمَّدٌ لِّا رسولٌ قد حَلَّتْ مِنْ قَبْلِ الرَّسُولِ أَفَإِنْ ماتَ أَوْ قُتِلَ اغْلَقَتْهُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ فَأَنْ يَضُرُّ اللَّهُ شَيْئًا وَسَيَجُزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ» این نکته را یادآوری می‌کند که خطر انحراف و دور شدن از جامعه توهی و بازگشت به جاهلیت برای جامعه‌ای که به دست پیامبر (ص) هم بنا شده، وجود دارد (منحصر نبودن بازگشت به زمان جاهلیت به دوران پیامبر (ص)) و ممکن است در آینده، مسلمانان مسیر نادرستی را در پیش بگیرند. از این‌رو از آنان می‌خواهد تا مصون از تحول در اعتقاد بوده و در راه ایمان ثابت‌قدم باشند و چنین کسانی را سپاسگزاران واقعی نعمت رسالت نامیده و به آن‌ها وعده پاداش داده است.

توجه: این آیه اشاره‌ای به پایان پذیرفتن دریافت و ابلاغ وحی از مسئولیت‌های رسالت پیامبر (ص) بعد از ایشان ندارد.

٤٣ غیبت صغیری حضرت مهدی (ع) از سال ۲۶۰ هجری قمری تا ۳۲۹ هجری قمری یعنی ۶۹ سال طول کشید و غیبت ایشان در این مدت غیبت مطلق نبود بلکه ایشان از طریق نواب اربعه با مردم ارتباط داشتند.

٤٤ امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آورند، معارف قرآن کریم را بیان می‌کرند و رهنماوهای آن را آشکار می‌ساختند. در نتیجه این اقدام، مشتاقان معارف قرآنی توانستند از این کتاب الهی بهره ببرند.

٤٥ بسیاری از مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره مانند، آنان نیز ناچار شدند سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دهنده و گرفتار اشتباهات بزرگ شدند و همچنین شرایط مناسب برای جاعلان حدیث پیش آمد و آنان براساس غرض‌های شخصی به جعل یا تحریف حدیث پرداختند یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی از احادیث خودداری کردند.

٤٦ مقصود امام رضا (ع) از بیان حدیث سلسلة‌الذهب این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر است. با دقت به نحوه بیان امام، (من از پدرم، امام کاظم (ع) شنیدم و ایشان از پدرش ...)، می‌توان چراًی تامیده شدن این روایت به «سلسلة‌الذهب» را فهمید.

٤٧ شش روزه مانده به درگذشت آخرین نایب امام عصر (ع) برای ایشان نامه‌ای نوشت و فرمود به فرمان خداوند پس از وی جانشین نیست (پایان دوران نیابت) و مرحله دوم غیبت (کبری) آغاز می‌شود.

٤٨ یکی از علتهای مبارزه امامان با حاکمان این بود که حاکمان غاصب، قوانین اسلام را زیر پا می‌گذاشتند و به مردم ستم می‌کردند؛ امامان نیز وظیفه داشتند که براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با آستان مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتند قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند. نهی از داوری بردن به طاغوت و این حاکمان غاصب و ظالم، در آیه «الَّمَ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ أَنْتُمْ بِمَا أَنْزَلْ إِلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلْ مِنْ قَبْلِكُمْ بُرُّيدُونَ أَنْ يَتَحَمَّلُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ...» آمده است.

٤٩ تغییر مسیر (تبديل حکومت عدل نبوی به سلطنت) جامعه مؤمن و فدایکار اصر پیامبر اکرم (ص) را به جامعه‌ای راحت‌طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره و روش پیامبر اکرم (ص) تبدیل کرد. این تغییر فرهنگ، سبب شد که ائمه اطهار (ع) با مشکلات زیادی روبرو شوند و نتوانند مردمان آن دوره را با خود همراه کنند.

٤٦ ترجمه کلمات مهم: هنّاك أشجار: درختانی وجود دارند / تقدیر علی: می‌توانند / أَنْ تَنْمُوا: که رشد کنند / و إِنْ: اگرچه، هر چند / لَمْ تَكُنِ الظَّرْفَ مُنَاسِبَةً: شرایط مناسب: مناسب نیاشد / لَهَا: برای آن‌ها اشتباهات باز سایر گزینه‌ها:

(۱) «هُنّاك» در ابتدای جمله معنای «آن‌جا» دیگر نمی‌دهد، بلکه معنای «وجود دارد» می‌دهد. قادرند ← می‌توانند «شرایط مناسبی» ترکیب وصفی است در صورتی که در متن «الظَّرْفَ» اسم «تکن» و «مناسبة» خبر آن است.

(۲) «آن‌جا» و «شرایط نامناسبی» نادرست. عدم ترجمه «لَهَا»: برای آن‌ها (۳) «نامناسب» در عبارت عربی معادل ندارد.

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤالات زیر پاسخ بده (۴۰-۳۷):

قمر زمین، از بزرگ‌ترین اقماء در منظومة شمسی به شمار می‌رود و به دلیل فاصله‌اش از ما، بزرگ‌ترین چیزی است که به دلیل مسافت از ما آن را در آسمان می‌بینیم. آن، نور خورشید را دریافت می‌کند و آن را منعکس می‌کند، بنابراین آن را شیء‌ای به خودی خود نورانی به شمار نمی‌آوریم. قمر زمین، روی سیاره‌ای تأثیراتی دارد، به ما در ادامه زندگی کمک می‌کند و شگفت‌آور است که ما فقط یک سمت از آن را می‌بینیم؛ چون سرعت گردش آن به دور خودش برابر است با همان سرعتی که به دور زمین می‌چرخد.

٤٧ ترجمه عبارت سوال: «ماه، نزدیک‌ترین شیء آسمانی به ماست، بنابراین؟»؛ گزینه صحیح را مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) در آسمان، آن را بزرگ‌تر از هر چیزی می‌بینیم.

(۲) فقط یک سمت از آن را می‌بینیم.

(۳) بر کیفیت زندگی ما تأثیر می‌گذارد.

(۴) نمی‌تواند به سرعت به دور خودش بچرخد.

٤٨ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) ما، به خودی خود نوری ندارد تا آن را پخش کند.

(۲) زمین تحت تأثیر قمرش قرار دارد و این برایش بسیار سودمند است.

(۳) نیمه تاریک ماه، چیز عجیبی برای ما به شمار می‌آید.

(۴) «ماه» نور خورشید را دریافت نمی‌کند مگر یک طرف از آن.

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۳۹-۴۰):

٣٩ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) مزید ثالثی (من باب تفعیل) ← مجرد ثالثی

(۲) مزید ثالثی ← مجرد ثالثی، فاعله ← نائب فاعله

(۴) معلوم ← مجھول، فاعله ← نائب فاعله

٤٠ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) مبني ← معرب

(۳) من الأعداد الترتيبية ← من الأعداد الأصلية

(۴) مفعول (← صفة أو نعت)

دین و زندگی

٤١ امام زمان (ع) در نامه‌ای خطاب به شیخ مفید فرمودند که: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست» و این مربوط به ولایت معنوی امام در عصر غیبت است. هدایت باطنی افراد، حل بعضی از مشکلات علمی علماء، خبر دادن از پارهای از رویدادها، دستگیری از درمانگان و دعا برای مؤمنان نمونه‌های از ولایت معنوی ایشان است.

۵۹ با توجه به آیه شریفه «يَسَّالُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ...» جهان و همه مخلوقات هر لحظه و پیوسته محتاج خداوند متعال هستند و این احتیاج همیشگی و دائمی و در هر «آن» است و این نیاز هیچ‌گاه قطع و یا کم نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) همه مخلوقات (نه فقط انسان‌ها) دائمًا دست نیاز به سوی خداوند دارند.
- (۳) فیض‌بخشی خداوند به مخلوقات دارای شرط درخواست پیوسته آنان از خداوند نیست.
- (۴) خداوند همواره دست‌اندرکار امور همه مخلوقات است و این امر مشروط به مطالبه دائمی آنان نیست.

۶۰ براساس نیازمندی جهان به خدا در بقا، **همه مخلوقات** وابسته به خداوند هستند و خداوند هر لحظه اراده کند، آن‌ها از بین می‌روند و ساختمان متلاشی می‌گردند. به همین جهت، جهان همواره و در هر آن به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ‌گاه قطع و یا کم نمی‌شود و در مقام مثال می‌توان گفت که رابطه خداوند با جهان، تا حدی شبیه رابطه مولد بر قرقیز است.

زبان انگلیسی

۶۱ من در ده سال اخیر وزن زیادی اضافه کرده‌ام؛ چون ورزش چندانی نمی‌کرده‌ام.

- (۱) گرفتن؛ برداشتن؛ بدن
- (۲) نیاز داشتن (به)
- (۳) به دست آوردن، کسب کردن
- (۴) دادن؛ اعطای کردن

توضیح: وزن اضافه کردن: "gain weight"

۶۲ خوشبختانه آن جا یک پزشک در نمایش میان جمع بود وقتی یکی از اجرایکندها یک حمله قلبی داشت.

- (۱) تجربه؛ کارآزمودگی
- (۲) ناتوانی؛ معلولیت
- (۳) خطر، تهدید

۶۳ دکتر هال یکی از دانشمندانی است که فرمول‌هایی ساخته است که می‌کوشند کاهش و افزایش وزن به خاطر تغییرات در رژیم [غذایی] یا ورزش را پیش‌بینی کنند.

- (۱) غذا، خوراک
- (۲) بار، طرفیت
- (۳) فشار
- (۴) وزن، سنگینی

۶۴ پیندار در جایی بیان داشته [که] هر هدیه‌ای، اگر چه کوچک باشد در واقع اگر با عشق اهدا شده باشد، بزرگ است.

- (۱) امنیت، ایمنی
- (۲) واقعیت
- (۳) تخیل؛ خیال، تصور
- (۴) احساس، عاطفه

توضیح: در واقع: in reality

۶۵ بسیاری از گونه‌های گیاهان در جنگل آمازون داروهایی فراهم می‌کنند که برای انسان بسیار مفید است.

- (۱) درجه، مرتبه، رتبه، مقام
- (۲) پزشکی؛ دارو، دوا
- (۳) خطر، ریسک
- (۴) بیمار، مریض

۵۰ در نتیجه اقدام امامان به تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو، مسلمانان از معارف ایشان بپرهمند شدند. در نتیجه اقدام امامان به تعلیم و تفسیر قرآن کریم، مشتاقان معارف قرآنی، توансند از این کتاب الهی بپره ببرند.

۵۱ با توجه به این‌که انسان‌های آگاه، دائمًا سایه لطف و رحمت خدا را احساس می‌کنند و خود را نیازمند عنایت پیوسته او می‌دانند و هر چه این معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیشتر شود نیاز او را بیشتر احساس و عجز و بندگی خود را ببیشتر ابراز می‌کند؛ لذا این بیت که نمایانگر این نیاز است در دعای پیامبر (ص) نیز تجلی دارد.

۵۲ پدیده‌ها، که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد (واجب وجود باشد)، همان‌طور که چیزهایی که شیرین نیستند، برای شیرین شدن نیازمند به چیزی هستند که خودش شیرین باشد. عبدالرحمن جامی این معنا را در دو بیت چنین بیان می‌کند:

ذات نایافته از هستی، بخش
چون تواند که بود هستی باش
خشك ابری که بود ز آب تهی
ناید از او صفت آبدی

۵۳ مخلوقات جهان واسطه و نیازمند خداوند هستند «أَنْتُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ»؛ اما خداوند بی‌نیاز و غنی است «وَاللَّهُ هُوَ الْعَلِيُّ الْحَمِيدُ»؛ لذا این دو عبارت مقابل یکدیگرند و در ابتدای این آیه خطاب «يا آئيَهَا النَّاسُ» آمده که منظورش همه مخلوقات از جمله انسان است.

۵۴ هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر صفات الهی است. از همین رو آسان که به دقت و تأمل در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند. بیت «به هر جا بنگرم کوه و در و دشت / نشان از قامت رعنای تو بیین» از باپاطاهر به همین مضمون اشاره دارد.

۵۵ یک موجود، فقط در صورتی برای موجود بودن به دیگری نیازمند نیست (مستقل است) که ذات و حقیقتش مساوی با موجود بودن باشد و خودش ذاتاً (بالذات) موجود باشد. در این صورت چنین چیزی دیگر پدیده نیست و خودش همواره هست؛ یعنی همواره بوده است و همواره خواهد بود.

۵۶ چون همه‌چیز ما انسان‌ها از خداست، لذا درخواست دائمی از خداوند داریم و این موضوع در بیت «باد ما و بود ما از داد توست ...» مذکور است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) و (۳): به معرفت عمیق نسبت به خداوند اشاره دارند.

(۲): به مقدمه دوم نیازمندی موجودات به خدا در «پیدایش» اشاره دارد، ولی به نیازمندی دائمی اشاره نکرده است.

۵۷ ۳ فرقان کریم، رابطه میان خداوند و جهان هستی را با کلمه «نور» به معنای آن‌چه که خود آشکار است و سبب پیدایی و آشکاری موجودات می‌گردد، بیان می‌دارد: «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» از آن جا که تمام موجودات، «وجود» خود را از خدا می‌گیرند، پس هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند است و رؤیت خدا در هستی، امکان‌پذیر است. از این رو امام علی (ع) می‌فرماید: «ما رَأَيْتُ شَيْئاً ...»

۵۸ ۳ در حدیث نبوی «أَفَقُلُ الْعِبَادَةِ ادْمَانُ التَّنَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدُّرَتِهِ» برترین عبادت، اندیشیدن مدام درباره خدا و قدرت اوست» تفکر درباره خود قدرت او مطرح شده است ولی در حدیث «لَا تَنَكُّرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ» تفکر در ذات خداوند استثناء شده است.

- ۷۵ در ژاپن شخص باید هدایا را با هر دو دست بدهد و بگیرد؛ این به عنوان حرکتی حاکی از احترام و ادب در نظر گرفته می‌شود.
- (۱) کارکرد، عملکرد
 - (۲) توصیه، نصیحت
 - (۳) احساس، عاطفه
 - (۴) احترام؛ جنبه، وجه

از زمانی که دقیقاً اولین فسیل‌ها [ای دایناسورها] کشف شدند، تصور این که خزندگان بزرگی در زمین پرسه می‌زنند، افراد را مجذوب کرده است. علاقه به موجودات ماقبل تاریخ در اوایل قرن نوزدهم به اوج خود رسید و کسانی که فسیل‌ها را کشف می‌کردند، عملاً افراد مشهوری به حساب می‌آمدند. مخصوصاً دو مرد در این فقره برای کشف نمونه‌های جدید و معروف شدن به خاطر یافته‌های ایشان بسیار شتابان بودند. اوتینیل مارش و ادوارد کوب هر دو در رشتۀ تاریخ طبیعی دانشمند بودند و رقابت بین آن‌ها تندر و تیز بود. آن زمانی آغاز شد که مارش به برخی از حفاران فسیلی کوب پول داد تا فسیل‌ها را برای او بفرستند. کوب به سرعت کار می‌کرد تا یافته‌های خود را گزارش کند تا مارش نتواند مقایلات مربوط به یک موضوع را قبل از [این که] کوب [آن را] به اتمام برساند، منتشر کند. کار کردن سریع دو مرد برای سبقت گرفتن (بردن) از یکدیگر باعث اشتباهات ناگهانی می‌شد. کوب گونه‌هایی به نام الاسموسوروس را کشف کرد، اما هنگام نمایش این اسکلت، اشتباها جمجمه را در انتهای دم قرار داد. مارش یک نمونه از آپاتوسوروس را کشف کرد، اما به اشتباه جمجمه یک حیوان کاملاً متفاوت را [به جای] آن ارائه داد.

این دو مرد با وجود اشتباهاهای ایشان اکتشافات بسیار ارزشمندی را انجام دادند. کوب و مارش با هم گونه‌های دایناسورها از جمله استگوسور و تریسراتوپس و همچنین سوسمارهای غول‌پیکر مانند دیمترودون بالدار و پترنیون بالدار را کشف کردند. تصور کنید اگر این دو مرد [با هم] همکاری می‌کردند، چه [کارهای] دیگری می‌توانستند انجام دهند.

- ۷۶ بر مبنای متن، می‌توانید بگویید که جنگ‌های استخوان بین این دو دانشمند

- (۱) ثابت کرد که رقابت همواره برای علم بد است
- (۲) علاقه به فسیل‌های دایناسورها را پایان بخشید
- (۳) هم نتایج خوب و هم [نتایج] بد [به همراه] آورد
- (۴) توسط نسل بعدی ادامه یافت

- ۷۷ کلمه "it" که در پارagraf دوم زیر آن خط کشیده شده به "competition" اشاره دارد.
- (۱) کشف، اکتشاف
 - (۲) زمین؛ زمینه
 - (۳) تاریخ؛ تاریخچه
 - (۴) رقابت

- ۷۸ کلمه "outdo" ("بهتر از دیگری انجام دادن") در پارagraf دوم به معنی "be better than" است.

- (۱) ملزم به ترک کردن
- (۲) [در انجام کاری] بهتر از [دیگری] بودن
- (۳) در پی ... رفتن
- (۴) پیوسته تلاش کردن

- ۷۹ بر مبنای متن، چه چیزی را می‌توانید در مورد الاسموسوروس و آپاتوسوروس بدانست کنید؟
- (۱) آن‌ها موجودات ماقبل تاریخ بودند.
 - (۲) آن‌ها هرگز وجود نداشتند.
 - (۳) آن‌ها دشمن بودند.
 - (۴) آن‌ها پیش از [سال] ۱۸۰۰ کشف شدند.

نور از میان اجسام شفاف مانند شیشه و آب به راحتی عبور می‌کند. اما از میان اشیای غیرشفاف (مات) مانند کاغذ نه [عبور نمی‌کند] بیشتر اشیای غیرشفاف سطح ناصافی دارند که نور را در همه جهات پراکنده می‌کند. با این حال، یک آینه سطحی صاف دارد، بنابراین نور را به شکل عادی منعکس می‌کند. هنگامی که صورت خود را در آینه نگاه می‌کنید، نور [به صورت] مستقیم [به] عقب بازتاب پیدا می‌کند [و] تصویری واضح ایجاد می‌کند. بیشتر آینه‌ها از شیشه ساخته شده‌اند؛ [در واقع] چهره شما از پوشش فلزی صیقلی در پشت آینه منعکس می‌شود، نه از شیشه.

- ۶۶
- (۱) شیء؛ هدف
 - (۲) جهت؛ مسیر
 - (۳) بیان؛ ابراز
 - (۴) پخش

- ۶۷
- (۱) اما، ولی
 - (۲) اگر
 - (۳) بنابراین، در نتیجه
 - (۴) مگر این‌که

- ۶۸
- (۱) نگاه کردن به
 - (۲) ادامه دادن (به)
 - (۳) ادامه دادن
 - (۴) دنبال ... گشتن

- ۶۹
- (۱) تصویر
 - (۲) کارکرد، عملکرد
 - (۳) حقیقت، واقعیت
 - (۴) وجود، هستی

- ۷۰
- (۱) قبیل از، پیش از
 - (۲) به کنار
 - (۳) اطراف، گردآگرد
 - (۴) عقب، پشت

- ۷۱ کارمندان هتل از هیچ زحمتی فروگذار نکردن تا مطمئن شوند که اقامت ما تا حد امکان لذت‌بخش است.

- (۱) تکرار کردن؛ دوباره انجام دادن
- (۲) [شخص، گناه] بخشیدن، چشم پوشی کردن از
- (۳) رحم کردن به، بخشیدن؛ [وقت، پول] اختصاص دادن، کنار گذاشتن
- (۴) به شمار آوردن، تلقی کردن؛ رعایت کردن

توضیح: از هیچ زحمتی فروگذار نکردن: "spare no pains"

- ۷۲ فناوری آنقدر سریع در حال تغییر است که یک کامپیوتر خریده شده [در] یک دهه پیش عملأً امروزه به عنوان یک عتیقه به شمار می‌آید.
- (۱) [وقت، نیرو و غیره] صرف کردن، کنار گذاشتن، دادن
 - (۲) تأسیس کردن، پایه‌گذاری کردن
 - (۳) به شمار آوردن، تلقی کردن؛ رعایت کردن
 - (۴) استغفا دادن (از)، کناره‌گیری کردن (از)

- ۷۳ او پس از کوییده شدن سرش به یخ در زمین اسکیت روی یخ برای چند دقیقه حافظه اش را از دست داد.
- (۱) حافظه؛ خاطره
 - (۲) کارکرد، عملکرد؛ کاربرد
 - (۳) جرقه؛ درخشن، روشنایی
 - (۴) فکر، اندیشه

- ۷۴ مارتن لوتر کینگ پس از بردن ۵۴,۰۰۰ دلار به عنوان بخشی از جایزة صلح نوبل، این پول را به منظور حمایت از حقوق مدنی در ایالات متحده اهدا کرد.

- (۱) افزایش دادن؛ افزایش یافتن
- (۲) اهدا کردن، بخشیدن
- (۳) شامل ... بودن
- (۴) بپره بردن، سود بردن

روش دوم: مقادیر مختلف a را جایگذاری می‌کنیم.
بررسی گزینه‌ها:

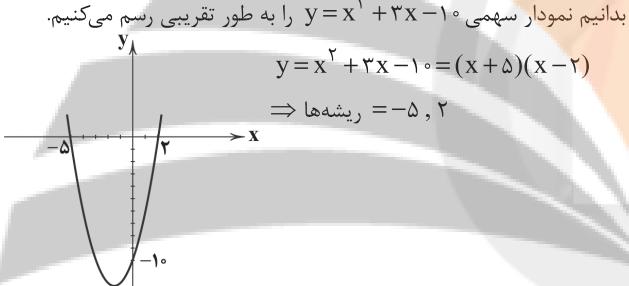
$$\begin{aligned} 1) & \text{ } 2 < \sqrt{5} - 0 < 3 \Rightarrow \text{sign}(\sqrt{5} - 0) = 1 \times \\ 2) & 1 < \sqrt{5} - 1 < 2 \Rightarrow \text{sign}(\sqrt{5} - 1) = 1 \times \\ 3) & 0 < \sqrt{5} - 2 < 1 \Rightarrow \text{sign}(\sqrt{5} - 2) = 1 \times \\ 4) & -1 < \sqrt{5} - 3 < 0 \Rightarrow \text{sign}(\sqrt{5} - 3) = -1 \checkmark \end{aligned}$$

با توجه به تمرین صفحه ۴۳ کتاب درسی، می‌دانیم اگر ورودی تابع f عدد صحیح باشد، خروجی آن صفر و اگر عدد غیرصحیح باشد، خروجی آن -1 می‌شود، به عبارتی:

$$f(x) = [x] + [-x] = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

با توجه به توضیحات فوق، تنها گزینه (۲) خروجی تابع را برابر صفر می‌کند (سایر گزینه‌ها عدد صحیح نیستند).

۱ روش اول: اگر ورودی sign عددی مثبت باشد، خروجی آن 1 ، اگر ورودی آن صفر باشد، خروجی آن صفر و اگر ورودی آن عددی منفی باشد، خروجی آن -1 می‌شود. برای این‌که علامت ورودی x را بازای هر x بدانیم نمودار سهمی $y = x^2 + 3x - 1 = 0$ را به طور تقریبی رسم می‌کنیم.

پس اگر $-5 < x < 2$ باشد، ورودی sign منفی، اگر $x = -5$ یا $x = 2$ باشد، ورودی sign صفر و اگر $x > 2$ یا $x < -5$ باشد، ورودی sign مثبت است، در نتیجه نمودار آن به صورت رویه‌روی است:

روش دوم: چند نقطه دلخواه را در تابع جایگذاری می‌کنیم:

$$\begin{aligned} x = 2 \Rightarrow y &= \text{sign}(2^2 + 3(2) - 1) = \text{sign}(0) = 0 \Rightarrow \text{رد گزینه (۲)} \\ x = 0 \Rightarrow y &= \text{sign}(0^2 + 3(0) - 1) = \text{sign}(-1) = -1 \Rightarrow \text{رد گزینه (۳)} \end{aligned}$$

۲ وقتی ورودی جزء صحیح کمترین مقدار را داشته باشد، خروجی آن نیز کمترین مقدار خود را خواهد داشت، پس ابتدا کمترین مقدار سهمی را محاسبه می‌کنیم:

$$\begin{aligned} y &= x^2 - 5x + 4 \\ x_S &= \frac{-b}{2a} = \frac{-(-5)}{2} = \frac{5}{2} \Rightarrow y_S = \left(\frac{5}{2}\right)^2 - 5\left(\frac{5}{2}\right) + 4 \\ \Rightarrow y_S &= \frac{25}{4} - \frac{25}{2} + 4 = \frac{25 - 50 + 16}{4} = \frac{-9}{4} \\ \Rightarrow f(x) &= f\left(\frac{5}{2}\right) = \left[-\frac{9}{4}\right] = \left[-\frac{2}{25}\right] = -3 \end{aligned}$$

- نویسنده اشاره می‌کند که دانشمندان مارش و کوب
 ۱) می‌توانستند از طریق با هم کار کردن به [دستاوردهای] بیشتری برسند
 ۲) باید موزه‌های خودشان را تأسیس می‌کردند
 ۳) باید در حوزه‌های مختلف علم کار می‌کردند
 ۴) نمی‌دانستند چه کار می‌کنند

ریاضیات

چون در هر ضابطه تابع پلکانی مقدار تابع، عددی ثابت است، پس نمودار آن تنها می‌تواند شامل خطوط افقی و نقاط گسسته باشد. در نتیجه نمودارهای «الف» و «د» که این‌گونه نیستند، مربوط به توابع پلکانی نمی‌باشند و ۳ نمودار دیگر مربوط به توابع پلکانی‌اند.

۴ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) $f(x) = [x]$ یک تابع چندضابطه‌ای است که در هر ضابطه مقدار تابع یک عدد صحیح است، در نتیجه پلکانی خواهد بود.
 (۲) $f(x) = x$ همانی است.
 (۳) تابع جزء صحیح به هر عدد صحیح، خود عدد و به هر عدد غیرصحیح بین دو عدد صحیح متولی، عدد صحیح کوچک‌تر را نسبت می‌دهد، بنابراین:
 $[x] \leq x$

(۴) و صفر هر دو عضو مجموعه A هستند:

$$f(-1) = [-1] = -1 \quad f(0) = [0] = 0 \Rightarrow \text{تابع ثابت نیست.} \Rightarrow \text{برد تابع تک‌عضوی نیست.} \Rightarrow \text{در واقع داریم:}$$

$$\begin{cases} -1 \leq x < 0 \Rightarrow f(x) = -1 \\ x = 0 \Rightarrow f(x) = 0. \end{cases}$$

۳ ۸۳

$1/9 < x < 4/3 \Rightarrow 3/8 < 2x < 8/6 \Rightarrow 2/8 < 2x - 1 < 7/6$
 در نتیجه $[2x - 1]$ می‌تواند اعداد صحیح $2, 3, 4, 5, 6$ و 7 را اختیار کند، پس برد تابع (x) , f , عضو دارد.

۴ ۸۴
 در تابع پلکانی، تمام ضابطه‌ها عددی ثابت هستند. برای این‌که ضابطه اول f ، عدد ثابت باشد، باید قسمت شامل متغیر آن از بین برود یا به عبارتی دیگر، ضریب جمله شامل متغیر آن برابر صفر شود، در نتیجه:

$$3a - 5 = 0 \Rightarrow 3a = 5 \Rightarrow a = \frac{5}{3}$$

پس ضابطه تابع این‌گونه خواهد بود:

$$f(x) = \begin{cases} 4 & x \geq 7 \\ 4\left(\frac{5}{3}\right) - 2 & x < 7 \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 4 & x \geq 7 \\ 8 & x < 7 \end{cases}$$

با توجه به ضابطه به دست آمده، $f(0) = 8$ است.

۵ ۸۵
 اگر ورودی تابع sign عددی مثبت باشد، خروجی آن $+1$ ، اگر ورودی آن صفر باشد، خروجی آن صفر و اگر ورودی آن عددی منفی باشد، خروجی آن -1 می‌شود. پس گزینه‌ای صحیح است که ورودی sign را منفی کند.

روش اول:

$$\begin{cases} \sqrt{5} - a < 0 \Rightarrow a > \sqrt{5} \\ 4 < 5 < 9 \Rightarrow 2 < \sqrt{5} < 3 \Rightarrow \sqrt{5} = 2/... \\ \downarrow \downarrow \\ 2 & 3 \end{cases}$$

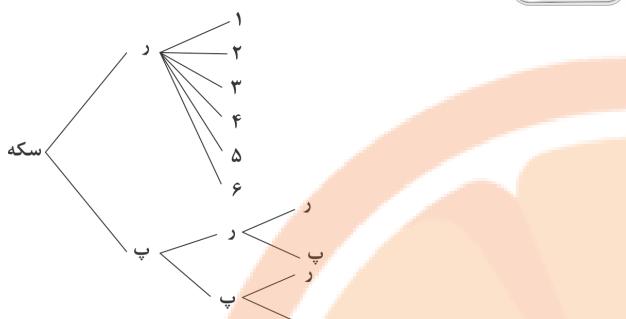
$$\Rightarrow a > 2/... \Rightarrow$$

تنها گزینه (۴) این‌گونه است.

ممکن است 100 بار هم سکه را پرتاب کنیم و روی سکه ظاهر نشود، پس این آزمایش قطعی نیست بلکه تصادفی است.

۹۳

۹۴

$$S = \{(r, r, r, r, r, r), (r, r, r, r, b, b), (r, r, r, b, r, b), (r, r, r, b, b, r), (r, r, b, r, r, b), (r, r, b, r, b, r), (r, b, r, r, r, b), (b, r, r, r, r, b)\}$$

بنابراین فضای نمونه‌ای این آزمایش، 10 عضو دارد.

۹۵ رخدادن فقط یکی از پیشامدهای A و B به معنای آن است که A یا B رخداد نماید، اما A و B با هم رخداد ننمایند (یعنی $A \cap B$ رخداد ننماید) که نمودار گزینه (۴) معرف این پیشامد است.

۹۶

$$S = \{(r, r, 1), (r, r, 2), \dots, (r, r, 6), (r, b, 1), \dots, (r, b, 6), (b, r, 1), (b, r, 2), (b, r, 3), (b, r, 4), (b, r, 5), (b, r, 6), (b, b, 1), (b, b, 2), (b, b, 3), (b, b, 4), (b, b, 5)\}$$

$$\Rightarrow n(S) = 12$$

$$A = \{(b, b, 1), (b, b, 2), (b, b, 3), (b, b, 4), (b, b, 5), (b, b, 6)\}$$

$$\Rightarrow n(A) = 6$$

$$B = \{(r, r, 2), (r, r, 3), (r, r, 4), (r, r, 5), (r, r, 6)\}$$

$$\Rightarrow n(B) = 6$$

$$A - B = \{(b, b, 1)\} \Rightarrow n(A - B) = 1$$

فضای نمونه‌ای، انتخاب 3 مهره از 10 مهره (۴+۶=۱۰) است.

$$n(S) = \binom{10}{3} = \frac{10!}{(10-3)!3!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{7! \times 3 \times 2 \times 1} = 120$$

$$\binom{6}{2} = \frac{6!}{(6-2)!2!} = 15$$

$$=\frac{6 \times 5 \times 4!}{4! \times 2 \times 1} = 15$$

$$\binom{4}{1} = \frac{4!}{(4-1)!1!} = \frac{4 \times 3!}{3! \times 1} = 4$$

با فرض این که A ، پیشامد مطلوب باشد:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\binom{6}{2} \binom{4}{1}}{\binom{10}{3}} = \frac{15 \times 4}{120} = \frac{1}{2}$$

با فرض این که A ، پیشامد متفاوت بودن فصل تولد 3 دوست

باشد، داریم:

$$P(A) = \frac{4 \times 3 \times 2}{4^3} = \frac{3 \times 2}{4^3} = \frac{6}{16} = \frac{3}{8}$$

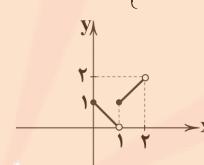
۹۶ روش اول: با توجه به تعریف قدرمطلق و جزء صحیح داریم:

$$|x-1| = \begin{cases} x-1 & x-1 \geq 0 \\ -(x-1) & x-1 < 0 \end{cases} \Rightarrow |x-1| = \begin{cases} x-1 & x \geq 1 \\ -x+1 & x < 1 \end{cases}$$

$$[x] = \begin{cases} 0 & 0 \leq x < 1 \\ 1 & 1 \leq x < 2 \\ 2 & x \geq 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} +(-x+1) & 0 \leq x < 1 \\ 1+(x-1) & 1 \leq x < 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} -x+1 & 0 \leq x < 1 \\ x & 1 \leq x < 2 \\ y & x \geq 2 \end{cases}$$

در نتیجه نمودار این گونه خواهد بود:

روش دوم: با امتحان کردن ورودی‌های مختلف و ردگزینه‌های نادرست، به جواب می‌رسیم:

$$f(0) = [0] + [0-1] = 0 + (-1) = 1 \Rightarrow \text{ردگزینه} (1) \text{ و } (3)$$

$$f(1) = [1] + [1-1] = 1 + 0 = 1 \Rightarrow \text{ردگزینه} (4)$$

۱ ۹۰

$$\text{می‌دانیم } \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}, \text{ پس:}$$

$$(f \times g)(x) = f(x) \times g(x) = \text{sign}(x) \times |x| = \begin{cases} 1 \times x & x > 0 \\ 0 \times 0 & x = 0 \\ -1 \times -x & x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (f \times g)(x) = \begin{cases} x & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ x & x < 0 \end{cases} \Rightarrow (f \times g)(x) = x$$

۹۱ ۳ باید ۲ حالت در نظر گرفت:

حالت (۱) اعداد سه‌رقمی که رقم یکان آنها صفر باشد.

$$\begin{array}{c} \text{چهار رقم باقی‌مانده} \\ \uparrow \\ 5 \quad \times \quad 4 \quad \times \quad 1 = 20 \\ \downarrow \quad \quad \quad \quad \downarrow \\ \text{همه ارقام به جز صفر} \\ \text{صفر قرار می‌گیرد.} \end{array}$$

حالت (۲) اعداد سه‌رقمی که رقم یکان آنها صفر نباشد.

$$\begin{array}{c} \text{چهار رقم باقی‌مانده} \\ \uparrow \\ 4 \quad \times \quad 4 \quad \times \quad 2 = 32 \\ \downarrow \quad \quad \quad \quad \downarrow \\ \text{همه ارقام به جز صفر} \\ \text{و رقم به کاررفته در یکان} \\ \text{و در پایان چون یکی از دو حالت (۱) یا (۲) اتفاق می‌افتد، پس طبق اصل} \\ \text{جمع } 20 + 32 = 52 \text{ عدد خواهیم داشت.} \end{array}$$

۹۲ ۴ باید چیزیش کتاب‌ها از کتاب‌های ادبی شروع شود چون تعداد

آنها یکی بیشتر است، پس داریم:

= ۴! = جایگشت چهار کتاب ادبی متمایز

= ۳! = جایگشت سه کتاب هنری متفاوت

$= 4! \times 3! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 3 \times 2 \times 1 = 144$ = تعداد جایگشت‌های یک در میان

۱۰۵ می‌دانیم هر تغییری که بر داده‌ها اعمال کنیم، بر میانگین نیز مؤثر است. پس میانگین نیز با 13 جمع و سپس بر 2 تقسیم می‌شود:

$$\text{تقسیم بر } 2 \rightarrow \bar{x} = 75 + 13 = 88 \rightarrow \text{نهایی} \bar{x} = 44$$

۱۰۶ با توجه به رابطه میانگین وزنی داریم:

$$\bar{x} = \frac{f_1x_1 + f_2x_2 + f_3x_3 + f_4x_4}{f_1 + f_2 + f_3 + f_4}$$

که در این رابطه f_i ضریب درس i ام و x_i نمره درس i ام می‌باشد، بنابراین:

$$\bar{x} = \frac{4 \times 5 + 5 \times 8 + 3 \times 10 + 3 \times 20}{4 + 5 + 3 + 3} = \frac{20 + 40 + 20 + 60}{15} = \frac{150}{15} = 10.$$

$$\Rightarrow 8 + 2a = 10 \Rightarrow 2a = 2 \Rightarrow a = 1$$

۱۰۷ اگر در بین داده‌ها، داده دور افتاده وجود داشته باشد، میانه معیار مناسبی برای سنجش گرایش به مرکز است.

۱۰۸ با توجه به رابطه دوم واریانس داریم:

$$\sigma^2 = \frac{a^2 + b^2 + c^2 + d^2}{n} - (\bar{x})^2$$

↓ ↓ ↓ ↓
واریانس تعداد میانگین بنابراین داریم:

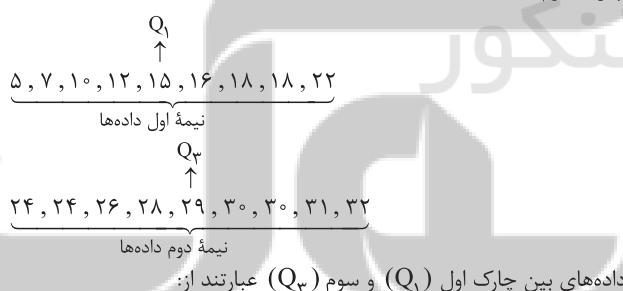
$$5 = \frac{a^2 + b^2 + c^2 + d^2}{4} - (10)^2 \Rightarrow 5 = \frac{a^2 + b^2 + c^2 + d^2}{4} - 100$$

$$10.5 = \frac{a^2 + b^2 + c^2 + d^2}{4} \Rightarrow a^2 + b^2 + c^2 + d^2 = 10.5 \times 4 = 42.0$$

۱۰۹ با بررسی منحنی نرمال درمی‌باییم که تقریباً $\frac{99}{9}$ درصد از مشاهدات، بین $\bar{x} - 3\sigma$ و $\bar{x} + 3\sigma$ یعنی در فاصله سه برابر انحراف‌معیار از میانگین قرار دارند.

۱۱۰ ابتدا باید چارک‌ها را بیابیم:

چون تعداد داده‌ها 18 تا می‌باشد، بنابراین 9 داده در نیمة اول و 9 داده در نیمة دوم قرار دارند. میانه نیمة اول داده‌ها، چارک اول و میانه نیمة دوم داده‌ها، چارک سوم است.

انحراف‌معیار، جذر واریانس است:

$$\sigma = \sqrt{\sigma^2} = \sqrt{16} = 4$$

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

حالتهایی که مجموع دو عدد تاس کمتر از 11 شود زیاد است، بنابراین از پیشامد متمم استفاده می‌کنیم:

پیشامد آن که مجموع برآمدها کمتر از 11 شود.

$$A' = \{(5, 6), (6, 5)\} \Rightarrow P(A') = \frac{2}{36} = \frac{1}{18}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{18} = \frac{17}{18}$$

۱۰۰

$$n(S) = C_3^{17} = \binom{17}{3} = \frac{17!}{14!2!}$$

$$= \frac{17 \times 16 \times 15 \times 14!}{14! \times 3 \times 2 \times 1} = 680.$$

برای آن که تعداد سیب‌های سالم بیشتر از تعداد سیب‌های خراب باشد باید دو

حالت زیر را در نظر گرفت:

حالت اول: 2 سیب سالم و 1 سیب خراب:

$$\binom{12}{2} \binom{5}{1} = \frac{12!}{10!2!} \times 5 = \frac{12 \times 11 \times 10!}{10! \times 2} \times 5 = 66 \times 5 = 330.$$

حالت دوم: هر 3 سیب سالم:

$$\binom{12}{3} = \frac{12!}{9!3!} = \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9!}{9! \times 3 \times 2 \times 1} = 220.$$

$$\Rightarrow n(A) = 330 + 220 = 550.$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{550}{680} = \frac{55}{68}$$

۱۰۱ سرشماری در واقع بررسی تمام افراد جامعه می‌باشد، به عبارت

دیگر نمونه انتخاب شده، همان جامعه آماری است و یا تعداد (اندازه) نمونه با اندازه جامعه برابر است.

بنابراین گزینه (4) نادرست می‌باشد، زیرا در سرشماری، نمونه نمی‌تواند زیرمجموعه‌ای از جامعه آماری باشد.

۱۰۲ همه گزینه‌ها به جز گزینه (3) کیفی ترتیبی‌اند، اما گزینه (3)

کمی نسبتی است.

۱۰۳ برای بررسی میزان سرعت خودروهای عبوری از مشاهده کمک می‌گیریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(1) مصاحبه / پرسش‌نامه

(4) مصاحبه / پرسش‌نامه

۱۰۴ همه داده‌ها به غیر از x را مرتب می‌کنیم:

$$52, 60, 63, 65, 68, 71, 75$$

فراآوانی تمام داده‌ها برابر 1 است، پس داده x باید با یکی از داده‌ها برابر بوده تا برابر M باشد. از طرفی صورت سؤال خواسته است که M ، میانه و میانگین باهم برابر باشند، پس:

$$\text{مجموع} = M = \bar{x} = \frac{\text{تعداد}}{\text{تعداد}} \text{ میانگین}$$

$$= \frac{53 + 60 + 63 + 65 + 68 + 71 + 75 + x}{8} = \frac{455 + x}{8}$$

$$M = \text{میانگین}$$

$$\Rightarrow \frac{455 + x}{8} = x \Rightarrow 8x = 455 + x \Rightarrow 7x = 455 \Rightarrow x = 65$$

تا اینجا 65 هم میانگین است و هم M ، به سادگی بررسی می‌شود که 65 میانه نیز هست، پس بهازای $x = 65$ ، هر سه شاخص مرکزی با هم برابرند.

اقتصاد

۱۱۱ ۳ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) دستگاه پرس مخصوص نوعی فناوری است، پس مربوط به عدم دسترسی یکسان به فناوری‌ها است.
 - ۲) این که چه کالایی در کجا خوب به عمل می‌آید، مربوط به تفاوت اقلیمی است.
 - ۳) ایران به علت عامل تولید انسانی، فرش‌های دستباف خوبی دارد.
 - ۴) این جا بحث قطار است که مربوط به تفاوت فناوری است.

۱۱۲ رکود باعث می شود قسمتی از عوامل تولید بیکار بمانند.
بنابراین کشیور، در شرایط رکود، زیر منحنی تولید قرار دارد.

۱۱۳ ۳ عبارت‌های نادرست:

- الف) کالا به عنوان پول راه حل مشکل تهابز بود. کالاها یی که برای این کار انتخاب می شدند، نایاب نبودند بلکه پرطرفدار هم بودند.
ج) طلا و نقره هم عیوب خاص خود را داشتند، مثل محدودیت آن ها.

علوم و فنون ادبی

۱۲۱ تأثیر پذیرفتن فرهنگ هند از فرهنگ ایرانی، از نتایج مهاجرت شاعران به هند بود. در گزینه (۲) به عکس این موضوع اشاره شده است.

۱۲۲ ۳ کلیم کاشانی، به دلیل به کار بردن مضمون‌های ابداعی - شما، «خلأة المعنان، ثانٍ» نامده شد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱۲۳ ۴

۱۲۳ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) نسبت دادن پشت و خم گرفتن آن به فلک
 - (۲) نسبت دادن دیدن به اشک
 - (۳) نسبت دادن گفتن به زمانه

۱۲۴ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) روی شمع
 - ۲) چشم ... ثریا
 - ۳) زبان قلم

۱۲۵ در این گزینه هم، نسبت دادن دیده به سیارگان و چشم به اختر ستعاله دارد، اما این استعاره با حذف مشیته (انسان) به وجود آمده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) در این گزینه مشوق‌ها به بیان تشبیه شده‌اند، اما تنها مشبّه به (بیان) ذکر شده و استعاره به وجود آمده است.
 - ۲) در این گزینه شاعر به یوسف مصری تشبیه شده، اما در مصراج دوم تنها مشبّه به (یوسف مصری) ذکر شده و استعاره به وجود آمده است. / چاه نیز استعاره از موقعیت نامطلوب است.
 - ۳) در این گزینه دنیا به باغ تشبیه شده اما تنها مشبّه به (باغ) ذکر شده و استعاره به وجود آمده است.

۱۲۶ تقطیع بیت‌های «پ» و «ت»:

$$\text{هزینه سبد بازار} = \frac{\text{هزینه سبد بازار در سال قبل}}{\text{هزینه سبد بازار در سال قبل}} \times 100$$

$$cpi = \frac{\text{در سال معین}}{\text{در سال قبل}}$$

$$\frac{۳۷}{۱۰۰} = \frac{x - ۱۳۷,۵۲۶,۰۰۰}{۱۳۷,۵۲۶,۰۰۰}$$

$$\Rightarrow ۱۰۰x - ۱۳,۷۵۲,۶۰۰,۰۰۰ = ۵,۰۸۸,۴۶۲,۰۰۰$$

$$\Rightarrow ۱۳,۷۵۲,۶۰۰,۰۰۰ + ۵,۰۸۸,۴۶۲,۰۰۰ = ۱۰۰x$$

$$\Rightarrow x = \frac{۱۸,۸۴۱,۰۶۲,۰۰۰}{100} \Rightarrow x = ۱۸۸,۴۱۰,۶۲۰$$

نکته: در مواقعي که سؤال به قيمت ابتدا و انتهای سال اشاره دارد، برای جایگذاري در فرمول، قيمت کالا يا سبد بازار در انتهای سال را معادل هزينة سبد در سال معين در نظر ميگيريم و قيمت کالا يا سبد بازار در ابتداي سال را همان هزينة سبد در سال قبل به شمار ميآوريم.

۱۱۶

۲ برای محاسبه پاسخ کافی است تعداد نیروی کار در هر ساعت

را در حقوق هر نفر ضرب کیم:

$$\text{تعداد نیروی کار} \times \text{حقوق در قیمت تعادلی} = ۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

۱۱۷ ۴) فقر نسبی: معیار این نوع فقر از جامعه‌ای تا جامعه دیگر و از زمانی تا زمان دیگر متفاوت است.

ب) سبد بازار شامل کالاهایی است که معمولاً مردم طی مدت معینی مصرف می‌کنند، مثل نمک و نان.

ج) کالاهای راهبردی، کالاهایی هستند که می‌توانند موجب بهانه‌جویی و سلطه رقیب یا دشمن و نهایتاً ضعف و واپسگی کشور شوند، مثل دارو و نان.

ت)

۱۳۵

وار	دیه	ب	ر	دیه	ب	س	هـ	ث	شـ	معـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(مستفعل مستفعل مستفعل مستف)

۴ وزن بیت سؤال و گزینه (۴): مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل
(مفهول فاعلات مفاعيل فاعلن)

تفصیل بیت سؤال:

هنـد	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

تفصیل گزینه (۴):

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

وزن سایر گزینه ها:

۱) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۳) مستفعل مستفعل مستفعل مستف (مفهول مفاعيل مفاعيل فهولن)

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

بررسی سایر ایيات:

الف) فهولن فهولن فهولن فعل

ب) مفاعيل مفاعيل فهولن

ث) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۲ تقطیع گزینه (۲):

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

وزن سایر گزینه ها: فهولن فهولن فهولن فعل

۳ تقطیع گزینه (۳):

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

وزن سایر گزینه ها: مفهوم بیت گزینه (۳):

۱) مفهولن مفهولن فاعلن

۲) فهولن فهولن فهولن فعل

۴) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

۳ مفهوم بیت گزینه (۳): معشوق به عاشق حیات دوباره

می بخشد.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه ها: حریص تر بودن پیران نسبت به جوانان

۲ مفهوم بیت گزینه (۲): وفاداری عاشقانه

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه ها: ناپایداری عمر و دنیا

۲ در زمان نادرشاه و کریم خان زند، مشتاق اصفهانی با همراهی

چند تن دیگر از ادبیان انجمن ادبی اصفهان را اداره می کرد.

۴ زبان نخستین نمونه های نمایشنامه در دوره مشروطه مانند

نشر داستانی قبل از مشروطه ساده، روان، بی تکلف و عوام فهم است.

۴ عبارت سؤال معرف سید اشرف الدین گilanی، معروف به

«نسیم شمال» است.

۳ «تاریخ تطور نظام فارسی» اثر محمد تقی بهار است. بیت

گزینه (۳) هم، سرودة این شاعر آزادی خواه است.

۲۱۳۷

او	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

فاعلن

مفاعيل

فاعلات

مفهول

٤ بررسی عبارت نادرست:

ج) انسانی که به تنهایی و بیرون از جامعه زندگی می‌کند، به سختی بر ذخیره دانشی او افوده می‌شود. از آن‌جا که ما انسان‌ها با هم زندگی می‌کنیم، مجبور نیستیم خودمان به تنهایی و جداگانه، دانش لازم برای تک‌تک کنش‌هایمان را تولید کنیم. جهان اجتماعی؛ یعنی جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش لازم برای زندگی یا همان دانش عمومی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

٢ بررسی پدیده‌های خرد و کلان در جامعه‌شناسی شهری:

روابط همسایگی، ریخت‌شناسی شهری، ترافیک، آلودگی و مهاجرت. نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری، از فواید علوم انسانی و اجتماعی است.

علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن‌ها، ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت و همچنین وسیله‌غایی او بر محدودیت‌های طبیعی‌اند. مثلاً پل جاودانه‌ها در هانگشانگ چین وسیله‌غایی بر محدودیت‌های طبیعی است. (فواید علوم ابزاری) روان‌شناسی نمونه‌ای از علوم انسانی است.

٤ امروزه، فناوری بر زندگی بشر سیطره یافته است و به جای این که انسان، توسعه فناوری را هدایت و راهبری کند، فناوری، زندگی انسان‌ها را کنترل می‌کند.

نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید؛ باعث می‌شود شما بدانید که چه توقعات و انتظاراتی می‌توانید از دیگران داشته باشید و اتفاقات غیرمنتظره، شما را از همکاری با دیگران باز ندارند.

باستان‌شناسی، ارتباطات، مردم‌شناسی، جامعه‌شناسی، جمعیت‌شناسی، زبان‌شناسی، مدیریت، روان‌شناسی اجتماعی و جغرافیای انسانی از جمله رشته‌هایی هستند که پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند.

این دیدگاه در تقابل با رویکرد اول، این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است، انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند.

دانش عمومی
دانش علمی

٣ قواعد اجتماعی، ارتباط ما با یکدیگر را امکان‌پذیر می‌سازند و سامان می‌دهند.

جامعه‌شناسان در شناختن نظم اجتماعی، به این پرسش‌ها توجه می‌کنند؛ قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند؟ چگونه دوام می‌آورند؟ چگونه تغییر می‌کنند؟

رشد جمعیت نیز از جمله تغییراتی است که یک نظام در خود ایجاد می‌کند. نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلندمدت حفظ نماید. امروزه اکثر جوامع صنعتی به «خاکستری شدن جمعیت» دچارند. جمعیت بالای ۶۵ سال رو به افزایش است و این، کشورها را با چالش‌هایی روبرو خواهد ساخت.

٤ مسلمانان آسیای جنوب شرقی، از طریق تجارت با فرهنگ

اسلامی آشنا شدند و به آن روی آوردند. فرهنگ از سده هفدهم تا بیستم میلادی، شکل جدیدی به روابط میان جوامع جهانی بخشید. استعمار، مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود. کشورهای غربی، برای تأمین منافع اقتصادی خود، نیازمند در هم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند.

٢ بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود نمی‌شود.

د) دولت – ملت‌ها، نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند. آن‌ها برخلاف حاکمیت‌های پیشین، خود را با هویت دینی و معنوی نمی‌شناختند و کاملاً سکولار بودند.

٤ از نظر مالتوس (جمعیت‌شناس انگلیسی)، کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

دیکنر در رمان «الیور تویست»، نوانخانه‌ها و فیلسوفانی را که مدافعان آن‌ها بودند، به سخره گرفت.

ریکاردو (اقتصاددان مخالف دخالت دولت در اقتصاد)، حتی افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.

٤ قسمت اول گزینه (۴) به نظریات مارکس اشاره دارد اما قسمت دوم یعنی تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، از ویژگی‌های لیبرالیسم اولیه به شمار می‌رود و به نظریات مارکس مربوط نیست.

٢ هنگامی که یک فرهنگ در سطح جهانی غالب باشد، به میزانی که آن فرهنگ، ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد، جامعه جهانی از انسجام برخوردار خواهد بود. اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و ازدگار، ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند، جامعه جهانی با چالش‌های درون فرهنگی مواجه خواهد شد. فرهنگ سلطه، جامعه جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند؛ کشورهای پیرامون را به مرکز وابسته می‌سازد و زمینه سازی و چالش میان آن‌ها را ایجاد می‌کند.

جمعیت قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌کند، بلکه آشکارا برخلاف ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب نیز است. بسیاری از منتقادان، نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند فرد قدرتمند موجب تضییف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

٣ دولت‌های سکولار غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کرند و از طریق سازمان‌های فراماسونی نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشته‌اند. آن‌ها برای حذف قدرت کلیسا و ایجاد سیاست سکولار، حرکت‌های پروتستانی را به خدمت گرفته و از تبلیغ مسیحیت برای گسترش جهانی قدرت خود استفاده کرند.

٣ جهان متجدد براساس هویت دنیوی خود، دانش علمی را محدود و منحصر به دانش تجربی می‌داند و سایر روش‌های عقلانی و وحیانی را از دایرة علم بیرون می‌راند.

جانبازان و معلولان کشورمان در مسابقات پارالمپیک درخشیدند ← بیانگر تأثیر بُعد نفسانی بر جسمانی است.
یک انسان باققا، جهانی را تغییر می‌دهد ← بیانگر تأثیر بُعد نفسانی بر اجتماعی است.

۱۷۳ **۱** حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود.

علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند.

۱۷۴ **۱** **شیوه غیررسمی** تشویق و تنبیه، بیشتر در خانواده، همسالان یا به وسیله عموم افراد جامعه انجام می‌شود و آثار و نتایج عمیق‌تری دارد. شیوه رسمی پاداش و مجازات، بیشتر توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی مانند ادارات، پلیس، دادگاه و زندان صورت می‌گیرد.

۱۷۵ **۴** بررسی عبارت نادرست:

ب) انسان در جهان متعدد، مجاز است (نه این که حق ندارد) هر نوع تصرفی را برای بهره‌برداری بیشتر از طبیعت انجام دهد.

۱۷۶ **۳** حقانیت و درستی عقاید و ارزش‌های حقیقی و درست، مانند توحید و رویت خداوند سبحان، با موافقت و مخالفت آدمیان تغییر نمی‌یابد و حق و باطل بر مدار بینش و گرایش جهان‌های اجتماعی، دچار تغییر نمی‌شود. حقایق هر چند خود ثابت‌اند، ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند؛ یعنی برای جهان‌های اجتماعی، امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد؛ همان‌گونه که امکان خروج از باطل و قبول حق وجود دارد.

۱۷۷ **۱** ما بسیاری از ویژگی‌های هویتی مانند صفات اخلاقی و روانی را خودمان شکل می‌دهیم و یا در شکل‌گیری آن، نقش و سهم بسیاری داریم. ما در شکل‌گیری بعضی ویژگی‌های هویتی مانند مکان و زمان تولد یا دختر و پسر بودن نقشی نداریم.

بعضی ویژگی‌های هویتی هستند که در به دست آوردن آن‌ها نقشی نداریم، اما می‌توانیم با تلاش و کوشش خود، آن‌ها را تغییر دهیم، مانند منزلتی که از طریق خانواده‌مان به دست می‌آوریم.

فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه‌های اجتماعی نمی‌تواند برخی ویژگی‌ها را داشته باشد؛ مثلاً ما تنها با عضویت در جامعه ایران، ایرانی محسوب می‌شویم و یا با زندگی در روسیه، روسنایی محسوب می‌شویم.

۱۷۸ **۲** برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه، همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند.

۱۷۹ **۲** امر به معروف و نهی از منکر روش‌های مختلفی دارد. برخی روش‌های آن تبلیغی و برخی تشویقی با تنبیه‌ی است.

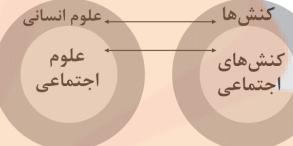
اقناع روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود. در جامعه سرمایه‌داری، هویت افراد بیشتر به ثروت و توان اقتصادی آن‌ها وابسته است.

اثر انگشت هویتی انتسابی است زیرا ما در شکل‌گیری آن نقشی نداریم؛ هم‌چنین هویتی ثابت است زیرا تغییر نمی‌کند و فردی است چرا که فرد بدون ارتباط با دیگران هم می‌تواند آن را داشته باشد.

۱۶۶ **۱** علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرست موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.

۱۶۷ **۲** نظام اجتماعی «مفهوم دیگری است که با نظم ارتباط دارد. نظام اجتماعی یک ساختار اجتماعی پویاست. در جامعه شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است.

۱۶۸ **۴** تصویر الف: نظام اجتماعی در نتیجه قواعدی که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم، برقرار می‌شود اما گاهی دیگران مطابق انتظارات رفتار نمی‌کنند و حوادثی خلاف قواعد رخ می‌دهند.

تصویر ب: در زندگی ما انسان‌ها نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیز وجود دارد که با هنر آشنایی‌زدایی از امر مأنوس، می‌توان آن‌ها را کشف کرد. برای مثال به گفته گینز گردشگران غربی وقتی نخستین بار از یک کشور مسلمان دیدند می‌کنند از صدای اذان که روزی پنج مرتبه از مناره‌ها به گوش می‌رسد، شگفت‌زده می‌شوند. این صدای زیبا و گیرا برای اکثر غربی‌ها نامأنوس اما برای ساکنان محلی جزئی از زندگی روزمره است.

تصویر ج: امروزه، فناوری بر زندگی بشر سیطره یافته است و زندگی انسان‌ها را کنترل می‌کند.

۱۶۹ **۲** افراد در زندگی روزمره از دید خود و برای خود به موقیت‌های اجتماعی می‌نگرند، ولی جامعه‌شناس باید تلاش کند تا به خود موقعیت اجتماعی و ابعاد و اعمان آن نزدیک شود. جامعه‌شناسان برای شناختن نظم، از امور آشنا و مأنوس «آشنایی‌زدایی» می‌کنند؛ یعنی از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه می‌کند و در کنار بی‌نظمی، نظام را می‌شناسند.

۱۷۰ **۴** همه کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، این مشکل را می‌شناسند و احتمالاً برای حل آن راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند. اما افرادی که درباره این مسئله، **شناخت علمی** دارند، از شناختی دقیق برخوردارند و می‌توانند برای آن راه حل‌های صحیح پیدا کنند. کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند.

۱۷۱ **۳** ارزش‌ها، راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی‌اند. وقتی مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، ارزش‌ها به واقعیت تبدیل می‌شوند. آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبلور می‌شود؛ مثلاً آرمان جهان اسلام، توحید است.

۱۷۲ **۴** ز نیرو بود مرد را راستی / سیستی کری زاید و کاستی ← بیانگر تأثیر بُعد جسمانی بر نفسانی می‌باشد. جهان اجتماعی، مانع شکوفایی برخی از اخلاقیات می‌شود ← بیانگر تأثیر بُعد اجتماعی بر نفسانی می‌باشد.

۳ ۱۸۸ همه گزینه‌ها مربوط به قلمرو معرفت‌شناسی هستند، به جز گزینه (۳) که در فلسفه اخلاق بحث می‌شود.

۲ ۱۸۹ معرفت و حیانی چون از جانب خدا نازل شده است، خطاپذیر است.

۱ ۱۹۰ روییدن گندم از گندم و جو از جو، اشاره به آن دارد که در پدیده‌های طبیعی، بی‌نظمی وجود ندارد و هر چیزی از علت مشخص خود به وجود می‌آید. مثلاً برای قبولی در کنکور باید درس خواند، نه این‌که سبب خوردا!

۱ ۱۹۱ هرچه وجود مشابهت میان دو امر بیشتر باشد، استقرای تمثیلی قوی‌تر است.

۴ ۱۹۲ نسبت بین اجزای قضیه، هر چهار نسبت از نسبت‌های چهارگانه می‌تواند باشد.

تساوی = انسان ناطق است.

تبیین = شراب انگور است. (کاری با صحت و درستی آن نداریم.)

عموم و خصوص مطلق = انسان حیوان است.

عموم و خصوص من‌وجه = انسان سیاه است.

۱ ۱۹۳ تضاد: دو قضیه‌ای که سور هر دو کلی است، ولی از نظر نسبت یکی موجبه است و یکی سالبه.

۱ ۱۹۴ استدلال‌ها براساس قطعی یا احتمالی بودن نتیجه‌شان، به دو گروه قیاسی و استقرایی تقسیم می‌شوند.

استدلال‌های قیاسی، نتیجه قطعی دارند و مقدمات ضرورتاً از نتیجه حمایت قطعی می‌کنند.

استدلال‌های استقرایی، نتیجه احتمالی دارند و مقدمات از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند.

۲ ۱۹۵ همان‌طور که در کنکور سراسری ۱۴۰ و در متن کتاب درسی اشاره شده است، استنتاج بهترین تبیین در مسائل علمی جهت بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود.

تذکر: اگر پاسخ شما قیاس است، باید توجه داشته باشید که بررسی برخی مسائل به واسطه قیاس‌ها ممکن نیست زیرا برای تشکیل قیاس نیاز به مقدمات قطعی داریم اما در برخی مسائل، مقدماتی که در اختیار داریم، احتمالی و نسبی است.

۴ ۱۹۶ تعداد موضوع \times تعداد محمول = تعداد قضیه حملی

بررسی گزینه‌ها:

(۱) دو موضوع و یک محمول داریم، پس دو قضیه ساخته می‌شود. (پارسا برای خرید کفش رفت – دانیال برای خرید کفش رفت.)

(۲) یک موضوع و دو محمول داریم، پس دو قضیه ساخته می‌شود. (پارسا برای خرید کیف رفت – پارسا برای خرید کفش رفت.)

(۳) یک موضوع و یک محمول داریم، پس یک قضیه ساخته می‌شود. (موضوع: همکلاسی‌های من / محمول: رونده به اردو)

(۴) یک موضوع و یک محمول داریم، پس یک قضیه ساخته می‌شود. (موضوع: پارسا / محمول: رونده به معازة دانیال برای خرید کفش)

۳ ۱۹۷ برای آن‌که بهتر بتوان رابطه دو به دوی قضایای محصوره را مشخص کرد، آن‌ها را در مریع تقابل قرار می‌دهند.

۳ ۱۸۰ گزینه (۳) مربوط به روش **تشویق و پاداش** می‌باشد؛ هر

جهان اجتماعی، افرادی را که مطابق ارزش‌ها و قواعدش عمل کنند، تشویق می‌کند و به آن‌ها پاداش می‌دهد.

فلسفه و منطق

۴ ۱۸۱ شناخت ما در مجموع محدود است؛ با وجود این‌که جهان اطراف خود را می‌شناسیم، اما حقایق بسیاری نیز وجود دارند که آن‌ها را نمی‌شناسیم.

۱ ۱۸۲ بررسی گزینه‌ها:

(۱) به اصل شناخت اشاره دارد.
(۲، ۳ و ۴) این شک‌ها در اصل شناخت نیست و شک در توانایی انسان در شناخت برخی امور است.

۲ ۱۸۳ بررسی گزینه‌ها:

(۱) عبارت مذکور درست می‌باشد.
(۲) عبارت مذکور درست می‌باشد.
(۳) عبارت مذکور نادرست است؛ چراکه توجه ویژه کانت سبب رشد معرفت‌شناسی شد، نه استقلال آن!

(۴) عبارت مذکور درست می‌باشد.

۳ ۱۸۴ نیروی عقل انسان می‌تواند علاوه بر استفاده از حواس بیرونی مانند چشم و گوش، حالات درونی نفس مانند شادی، درد، محبت و ... را شناسایی کند و درباره آن‌ها نظر دهد. علاوه‌بر این موارد، عقل قادر است بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفًا با تفکر و چنین استدلال‌ها به حقایقی برسد و دانش جدیدی را پایه‌گذاری کند. بسیاری از دانسته‌های ریاضی مربوط به این نوع شناخت هستند.

مشاهده سایر عالم، مربوط به شناخت شهودی است.

۱ ۱۸۵ با کمک عقل، از اشیای متفاوت، استفاده متفاوت می‌شود.
(از آب برای رفع تشنگی و از غذا برای رفع گرسنگی استفاده می‌شود.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) آشنایی با عالم طبیعت، معلول استفاده از حواس است. (با استفاده از حواس، به شناخت عالم طبیعت می‌رسیم.)

(۳) با کمک عقل، از اشیای متفاوت، استفاده متفاوت شود.
(۴) ابتدا به کمک حس، تمایزها و تفاوت‌ها را درک کرده و سپس به واسطه عقل، از آن‌ها استفاده می‌کنیم.

۳ ۱۸۶ معرفت شهودی و مشاهده حقایق، با چشم دل قبل مشاهده و درک است، له چشم جسمی و محسوس.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) امور مربوط به آن، الهی است و مربوط به این جهان و آن جهان است. (مثال اعارف ممکن است بنواید در همین جهان، آخرت را مشاهده کند.)

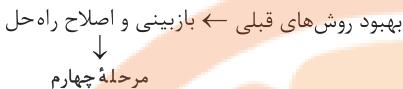
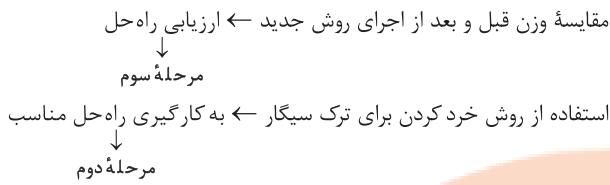
(۲) از آن جهت که با حواس پنج‌گانه درک نمی‌شود، با معرفت عقلی شباهت دارد.
(۴) معرفت شهودی تدریجی و گام به گام به دست می‌آید و تنها به عارفان و سالکان تعلق دارد.

۳ ۱۸۷ **بررسی سایر گزینه‌ها:**
(۱) طبیعت همواره یکسان عمل می‌کند.
(۲) هر پدیده‌ای نیازمند علت است.

(۴) هر پدیده علتی ویژه دارد و از هر چیزی، هر چیزی پدید نمی‌آید.

توجه: ارتباط میان گزینه‌ها و قواعد عقلی می‌تواند هم به صورت تأیید آن‌ها باشد و هم به صورت نفی آن‌ها.

۲۰۴

۲۰۵ فقط موضوعات مرتبط با روان‌شناسی، فلسفه و علوم

اجتماعی پذیرفته می‌شوند ← ارائه معیار برای داوری ← مرحله سوم
یکی از دانشجویان می‌گوید موضوع تاریخی باشد، آن یکی می‌گوید
فلسفی باشد ← ارائه راه‌حل‌های مختلف ← مرحله دوم

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ مرحله اول (تعريف مسئله) - مرحله سوم (ارائه معیار برای داوری)
- ۳ مرحله چهارم (ارائه بهترین راه حل) - مرحله دوم (ارائه راه‌حل‌های مختلف)
- ۴ مرحله سوم (ارائه معیار برای داوری) - مرحله چهارم (ارائه بهترین راه حل)

۲۰۶ ناتوانی در حل مسئله، علاوه بر ناکامی، باعث فشار روانی هم می‌شود.

۲۰۷ انسان‌ها می‌کوشند با استفاده از روش‌های درست، مسائل را حل کنند، در نتیجه مسئله به جای تهدید به یک موضوع خوشایند و فرصت پیشرفت تبدیل می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ تفکر کاملاً آگاهانه است.
- ۲ روش نبودن هدف در جریان حل مسئله باعث می‌شود تا درک از مسئله ناقص باشد.

۴ هدف از تمرین‌های مختلف آموزشی فقط دستیابی به راه حل آن مسئله خاص نیست، بلکه هدف آن است که در اثر حل مسئله، به اصول و قوانینی دست یابیم که در موقعیت‌های دیگر هم قابل استفاده باشد.

۲۰۸ در مرحله ارزیابی راه حل، باید راه حل انتخاب شده را ارزیابی کرد. این کار باعث می‌شود تا ملاک روشی برای فهم موقعیت داشته باشیم.

۲۰۹ تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله ← انتقال (تحت تأثیر موضوع خلاقیت قرار گرفتن به دلیل تجربه در گذشته) اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص ← اثر نهفتگی (رها کردن انتخاب موضوع پایان‌نامه برای مدتی)

۲۱۰ تابع احساس و نظر شخصی بودن (گزینه ۱)، روش خرد کردن (گزینه ۲) و روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب (گزینه ۳) به روش‌های اکتشافی حل مسئله اشاره دارد، اما در گزینه ۴ پدر خانواده براساس احتیاج و نیازمنجی واقعی فرزندان تصمیم به خرید لباس دارد که نشانگر روش تحلیلی حل مسئله است و مورد قبول همه است.

۳ قضایای کلیه، تمام افراد موضوع را شامل می‌شوند.

قضایای جزئیه، برخی افراد موضوع را شامل می‌شوند.

بررسی گزینه‌ها:

۱ می‌توان عبارت را بدین شکل بازنویسی کرد: «همه خفash‌ها پستاندار هستند».

۲ سور «همه» به قضایای کلیه تعلق دارد.

۳ سور «اندکی» به قضایای جزئیه تعلق دارد.

۴ سور «هیچ» به قضایای کلیه تعلق دارد.

۴ اگر قواعد عکس مستوی را به درستی رعایت نکنیم، مغالطه ایهام انکاکس رخ می‌دهد.

این مغالطه در چند حالت پیش می‌آید:

الف) در عکس مستوی موجبه کلیه، سور را عوض نکنیم.

ب) برای سالبه جزئیه، عکس مستوی تعیین کنیم.

ج) سایر قواعد عکس مستوی را رعایت نکنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ عکس مستوی موجبه کلیه، موجبه جزئیه می‌شود.

۲ عکس مستوی موجبه جزئیه، موجبه جزئیه می‌شود.

۳ سالبه جزئیه عکس مستوی لازمالصدق ندارد.

۳ تنها جملات خبری‌اند که قابلیت صدق یا کاذب بودن دارند و مطابقت آن‌ها با واقعیت قابل تعیین است. در جملات انشایی نمی‌توان حکمی صادر کرد، زیرا حکم همان خبر و قضاوت درباره یک واقعیت است که قابلیت بررسی صدق و کذب را دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ جملات انشایی را نمی‌توانیم با واقعیت مطابقت دهیم، اعم از این‌که واقعیت خارجی و یا ذهنی باشد.

۲ تذکر: برای تعیین صدق و کذب برخی قضایا (نه جملات انشایی) آن‌ها را باید با ذهن مطابقت داد (مانند: من شاد هستم). و برخی قضایا را باید با خارج مطابقت داد.

۲ جملات انشایی بامعنای هستند و می‌توانیم معنای آن‌ها را تشخیص دهیم، اما چون خبری را نمی‌رسانند، قابلیت صدق و کذب ندارند و در نتیجه قضیه محسوب نمی‌شوند.

۴ حقیقت به معنای واقعیت نیست، اگر چه به غلط در برخی مواقع به جای هم به کار می‌رond. فهم انسان اگر از یک واقعیت درست باشد، حقیقت گفته می‌شود و گرن خطأ است. بنابراین حقیقت و خطأ ویژگی‌های فهم انسان هستند.

روان‌شناسی

۱ مسئله یک فرآیند و جریان تحت کنترل است: فرد در حال حل مسئله، کاملاً درگیر موضوع است و به آن‌چه انجام می‌دهد، آگاهی کامل دارد و هر چه فرد در جریان حل مسئله جدی‌تر باشد، احتمال انتخاب راه حل بهتر نیز بیشتر است.

۳ گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) اشاره به مسئله‌های خوب تعریف شده دارند، بنابراین شناسایی موقعیت اولیه در آن‌ها آسان‌تر از گزینه (۳) است که مسئله علم انسانی می‌باشد و از نوع مسائل خوب تعریف نشده است.

۳ ۲۰۳ حدس زدن نشان‌دهنده استفاده از روش‌های اکتشافی حل مسئله است که این روش‌ها معمولاً باعث می‌شوند که فرد در حداقل زمان به راه حل و نتیجه برسد. زمان‌بُر بودن، ویژگی روش تحلیلی حل مسئله است.

زبان عربی (اختصاصی)

■ گزینهٔ صحیح را در ترجمه مشخص کن (۲۱۳ - ۲۱۱):

۲۱۱ در بر می‌گیرد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «لِ» ترجمه نشده است، باسم ... (← به نام ...) شامل (← در بر می‌گیرد)

(۲) «اللّغة» ترجمه نشده است، پیوست شده است (← در بر می‌گیرد)

(۴) «لِ» ترجمه نشده است، معجم معروف (← معجمی معروف)، گردآوری کرده است (← در بر می‌گیرد)

۲۱۲ دربر می‌گیرد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «اگر» اضافی است، «إِنْ» داری نه «إِنْ»؛ «صورت پذیرید» اضافی است، غنی شده (← غنی می‌سازد)، « يجعل » متعدد است؛ «منه» ترجمه نشده است.

(۲) جایه‌جایی (← دادوستد)، غنی ساختن (← غنی می‌سازد)، امکان استفاده می‌دهد (← استفاده می‌کنند)، عدم ترجمة «منه»

(۴) خواسته‌هایشان (← آن چه می‌خواهند)؛ «توانمند می‌سازند» ترجمة دقیقی نیست.

۲۱۳ دربر می‌گیرد

ترجمه کلمات مهم: لَنْ تَنَالُوا: دست نخواهد یافت / مَمَّا: از آن چه

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) دست نمی‌باید (← دست نخواهد یافت؛ «لَنْ» + مضارع: مستقبل منفی)

(۲) اتفاق کرده باشد (← اتفاق کنید؛ «تُنَفِّقُوا» مضارع است)، «همه» اضافی است.

(۳) اتفاقات باشد (← اتفاق کنید)

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤالات زیر پاسخ بده (۲۱۴ - ۲۱۶):

لقمان به «لقمان حکیم» شناخته شده است و دلیل آن به شدت (زیادی) مهارت‌ش در حل و فصل درگیری‌ها برمی‌گردد. و همچنین خداوند به او بسیار دانش و حکمت عطا کرده بود.

لقمان به توصیه‌های بزرگش که به فرزندش سفارش کرده، مشهور شده و البته در آن تمام انسان‌ها را مورد خطاب قرار می‌دهد. قرآن هم آن‌ها (توصیه‌ها) را با توجه به اهمیت و ارزش زیادشان جاودانه کرده است. و از مهم‌ترین توصیه‌هایش به عدم شرک‌ورزی به خداوند، نیکی کردن به پدر و مادر، بردباری هنگام رخ دادن مصیبت و پایین آوردن صدا هنگام سخن گفتن اشاره کرده است.

۲۱۴ ترجمه گزینه‌ها:

(۱) توصیه‌های لقمان بسیار ارزشمند است؛ به همین دلیل در قرآن آمده است.

(۲) لقمان به حکمت و توصیه‌های ارزشمندش معروف است.

(۳) ما باید هنگام سختی‌ها بردباری کیم؛ چرا که آن از مهم‌ترین توصیه‌های لقمان است.

(۴) لقمان در توصیه‌هایش که در قرآن آمده، پرسش را مورد خطاب قرار می‌دهد.

توضیح: در متن آمده که توصیه‌های لقمان، خطاب به همه انسان‌ها است.

۲۱۵ ترجمه عبارت سؤال: «چرا لقمان به حکمت مشهور شده است؟! زیرا»

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) از دوستان و اولیای خداوند بود.

(۲) خداوند به او حکمت داده بود.

(۳) بسیار بردبار بود.

(۴) در حل اختلافات بسیار ماهر بود.

۲۱۶ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) ترجمه: «و در راه رفتنت میانه رو باش.» (در متن به چنین مفهومی اشاره نشده است).

(۲) ترجمه: «به خداوند شرک نورز؛ زیرا شرک قطعاً گاه بزرگی است.»

(۳) ترجمه: «و از صدایت بکاه.»

(۴) ترجمه: «و به پدر و مادر نیکی کنید.»

■ گزینهٔ صحیح را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۲۲۰ - ۲۱۷):

۲۱۷ ۳ «أَحْسَنْتُمْ» ماضی باب «إِفْعَال» و بر وزن «أَفْعَلْتُمْ» (أَحْسَنْتُمْ) است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) نهنگ آبی، بزرگ‌ترین موجود زنده در جهان به شمار می‌آید.

(۲) طلوش به سی متر و وزنش تقریباً به صد و هفتاد تن می‌رسد.

(۳) اگر به دیگران نیکی کنید، نیکی شما به خودتان سود می‌رساند.

(۴) دادوستد و از گان بین زبان‌ها آن‌ها را در سخن گفتن غنی می‌سازد.

۲۱۸ بررسی گزینه‌ها:

(۱) «اللّغة» و «التجارة» معروف به «ال» و «اليمين» معروف به علم است.

(۲) «الربيع»، «المعتدل» و «الخلابة» هر سه معروف به «ال» هستند.

(۳) «العنب»، «البرازيلي» و «الإنتباه» هر سه معروف به «ال» هستند.

دققت کنید: «البرازيلي» چون «ي» نسبت گرفته، معروف به علم حساب نمی‌شود.

(۴) «العلم»، «الصغر»، «النقش» و «الحجر» این چهار اسم، معروف به «ال» هستند.

۲۱۹ بررسی گزینه‌ها:

(۱) «الحسنة»: نیکی در «بالحسنة» معروف به «ال» است. (بـ + الحسنة)

(۲) «جُواد» معروف به اسم علم است. اسم‌های علم حتی اگر تنوین بگیرند، معروفه حساب می‌شوند.

(۳) تمامی اسم‌ها در این گزینه تکره‌اند: «شباب، مؤمنون، بلاد، ملك، عادل.»

(۴) «مصر»: مصر نام کشور و معروف به اسم علم است.

۲۲۰ بررسی گزینه‌ها:

(۱) «قطعة» و «قماش» هر دو نکرماند.

(۲) «رسولاً» نکره و «فرعون» اسم علم و معروف است.

(۳) «بعيد» نکره است.

(۴) «مدرسون» نکره و «القاعة، الحفلة، اليوم» معروف‌اند. (الحفلة ← + الحفلة)

■ مناسب ترین جواب را در ترجمه مشخص کن (۲۲۵ - ۲۲۱):

۲۲۱ ۴ «أَحْياءً» و «مَوْتَىً» باید به صورت اسم ترجمه شوند.

ترجمه: چه اهل دانش زنده هستند در حالی‌که مردم مرده‌اند!

نکته: «عَصَارَةٌ: آبِمُوْهَجِيَّرٍ» چون دلالت بر ابزار یا دستگاه دارد؛ بنابراین اسم مبالغه است و «ة» آن علامت تأثیث نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) «العَصَارَةُ» معروفه به آل است.

۳) اسم لَعْلَ و حروف مشبهه بالفعل و منصوب است: لَعْلَ الْكَلْمَةَ مَكْتُوبَةً.

۴) «مَكْتُوبٌ» بر وزن مفعول، اسم مفعول از فعل ثالثی مجرد است نه مزید!

۲۳۰ ۳) حرف مشبهه بالفعلی که بین دو جمله ربط برقرار می‌کند، «أَنَّ» است که فقط در گزینه (۳) دیده می‌شود.

۲۲۲ ترجمه کلمات مهم: فَهَذَا: پس این («هذا») مبتداست، اما در گزینه (۱) به صورت خبر ترجمه شده است. ضمناً «هذا» معنای «این چنین» نمی‌دهد). [رَدْ گزینه (۳)] (این چنین: هکذا) / يَوْمُ الْبَعْثَةِ: روز رستاخیز است (رَدْ گزینه‌های (۱) و (۳)] / وَلَكِنَّكُمْ: اما شما »حال آن‌که« در گزینه (۴) نادرست است. [كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ: نمی‌دانستید

۲۲۳ ترجمه کلمات مهم: كيف: چگونه / لا يُبَصِّرُ: نمی‌بینی / الدَّوَاءُ الذي: دواهی را که / فيك: در توست، در درونت هست / لِمَ = لِمَاذا) برای چه / تَرَعَّمَ: گمان می‌کنی / أَنْكَ: که تو / حَرْمٌ صَغِيرٌ: جسمی کوچک هستی اشتباهات باز سایر گزینه‌ها:

۱) عدم ترجمة «في»، دقت کنید؛ با توجه به معنا و حرکت ضمه در آخر فعل مضارع «تَرَعَّمَ» قطعاً «لِمَ» درست است نه «لَم»؛ پس «گمان نکردی» نادرست است.

۲) «لِمَ» ترجمه نشده است، توده ناچیز (← جسمی کوچک)

۳) «كيف»: چگونه نه «به چه علت»، عدم ترجمة «لِمَ»

۲۲۴ ترجمه کلمات مهم: لَذُو فَضْلٍ: صاحب بخشش / اکثر الناس: بیشتر مردم / لا یشکرون: سپاسگزاری نمی‌کنند، سپاس نمی‌گزارند
بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «على: بر»، ناسپاس‌اند (← سپاسگزاری نمی‌کنند)

۲) بخشش‌هایی (← بخشش)، مردم، بسیار ... (← بیشتر مردم)، ناسپاس‌اند (← سپاسگزاری نمی‌کنند)، «على: بر»

۳) «همراه» زائد است، همراه مردم در بخشش است (← صاحب بخشش بر مردم است)

۲۲۵ ترجمه کلمات مهم: أَمْرُنَا: امر شده‌ایم / أَنْ نَسْقُعَ: که بشنویم / كلام أَهْلُ الْبَاطِلِ: سخن اهل باطل را / تَأْخُذُ مِنْهُ الْحَقَّ: حق را از آن دریافت کنیم / تَرْفَضُ: رد کنیم، نپذیریم / إِنْ: و اگرچه / تَنْقَّبُ بِهِ أَهْلُ الْحَقَّ: اهل حق آن را بیان کرده باشند

اشتباهات باز سایر گزینه‌ها:

۱) «أَمْرُنَا: امر شده‌ایم» در ترجمه نیامده است، «أَنْ نَسْقُعَ: که بشنویم» نه «گوش دهیم»، «استنباط کنیم» نادرست است؛ عدم ترجمة «به»

۳) «أَمْرُنَا» فعل مجهول است، «هم» اضافی است، «زیان ...» معادلی ندارد، «تَنْقَّبُ بِهِ» فعل است.

۴) «تَوْسِطٌ» نادرست است، فعل «تَنْقَّبُ بِهِ» معلوم است نه مجهول.

■ ■ ■ ۲۲۶ ۴) گزینه مناسب را در باسخ به سوال‌های آمده مشخص کن (۲۳۰):

۲۲۶ به عنوان یک نکته به خاطر بسپارید که برای بیان امید و امیدواری از حرف مشبهه بالفعل «لَعْلَ»: امید است، شاید» استفاده می‌شود. ترجمه: امید است زمان امتحان به مدت یک هفتة به تأخیر بیفتند

۲۲۷ به عنوان یک نکته به خاطر بسپارید که ادوات «مای نافیه»، «لای نفی»، «لای نفی جنس»، «لَم»، «لَن» و «لَيْس» همگی از ادوات نفی هستند و فعل یا جمله را منفی می‌کنند.

در گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) ادوات نفی آمده است؛ اما در گزینه (۲) «لا» از نوع نهی است، نه نفی! ترجمه: در مرور درس‌ها کمکاری نکنید!

۲۲۸ در گزینه (۴)، «لا بَأْسَ» لای نفی جنس است، در گزینه (۱) «لا» نافیه است: فراموش نمی‌کنم، در گزینه‌های (۲) و (۳) هم شرایط لای نفی جنس به دلیل گرفتن «ال» و «تنوین» در اسم بعد از «لا» وجود ندارد.

تلاشی در مسیر معرفت

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی